

PLÉBÁNOSI LEVÉL | 2019. július

a Dóm felújításának második üteméről

Kedves Testvérek!

A múlt vasárnapi hirdetésben már hallhattak néhány szót templomunk felújításának nemrég elkezdődött második üteméről. Mivel a szó elszáll, az alábbiakban írásban adok bővebb tájékoztatást arról, hogy az építési munkálatok templomunk mely részeit érintik, mivel lesz több és szebb közös otthonunk, a Fogadalmi Templom, és hogy az előttünk álló hónapok liturgikus rendje várhatóan hogyan fog alakulni.

Nem is olyan régen fejeződött be a Dóm felújítása, miért kell akkor most megint nekifogni? – lehetne feltenni a kérdést. Ez a megközelítés azonban nem igazán helytálló, hiszen nem újra kezdjük, hanem az első ütemből kimaradó részek felújításával sokkal inkább folytatjuk a még 2014-ben megkezdett munkát. Az első ütem költségvetési kerete ugyanis csak a legsürgősebb munkák elvégzésére volt elegendő, nagyon sok felújításra szoruló épületrész maradt ki belőle. Szerencsére egy újabb elnyert pályázat lehetővé teszi, hogy az épületnek most már minden része megújuljon, visszanyerje eredeti szépségét, sőt a kor elvárásainak megfelelő műszaki tartalommal még bővüljön is.

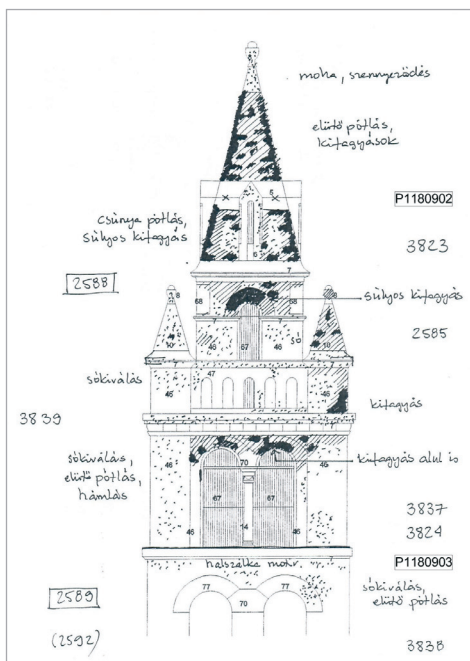
A fentiek fényében tehát a második ütem legnagyobb feladata az első felújítási ütemből kimaradó homlokzati felületek restaurálása, valamint mádkár elleni védelemmel történő ellátása lesz. Templomunk méreteiből adódóan (a homlokzati felület kb. 6 500 m²) már a károk felmérése is hatalmas munka volt, a diagnosztikai vizsgálatok során minden homlokza-

ti felületről külön rajz készült, amelyre felvezették, hogy milyen sérülések és károk keletkeztek az adott részeken. (A mellékelt ábra a 102 oldalas diagnosztikai tanulmány egyik tervlapját mutatja.)

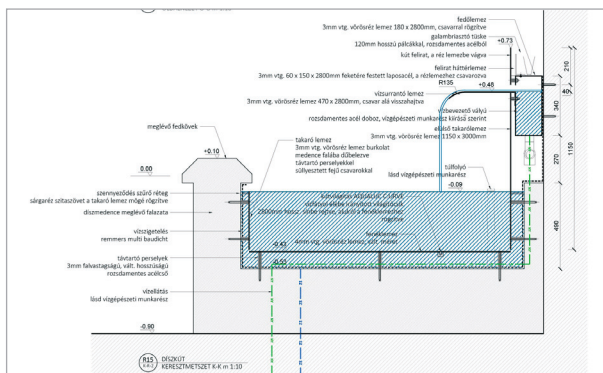
A külső homlokzat teljes felállványozása tehát elsősorban azt a célt szolgálja, hogy ezek a munkák biztonságosan elvégezhetőek legyenek, a felületi és szerkezeti károk megszűnjenek, a szennyződések – beleértve a madarak által termelteteket is – eltűnjenek minden felületről, továbbá megfelelő vízszigetelés kerülhessen a beázásveszélyes területekre. Másodsorban az ólomüveg ablakok és egyéb homlokzati nyílászárók felújításának, esetenkénti cseréjének megkönnyítését szolgálják. Az ólmozott üveglablakok élettartama 50 év, a mi ablakaink 89 éve állják az időjárás viszontagságait. Az

idők során az ólom tartóváz sínei elveszítették állékonyságukat, aminek következtében az üvegfelületek több helyen hullámossá váltak, megrogytak. Felújításuk az utóbbi években két ütemben, színvonalas minőségben megkezdődött: az elkészült ablakokon az ólom tartószerkezetet teljeskörűen felújították, az eltört üvegbetéteket kicserélték, a megfeketedett részeket letisztították, a hiányzó figurális motívumokat szakszerűen pótolták, végül új víztiszta külső védőüvegezést készítettek a díszablakok elé. Most, az eddig kimaradó ablakok is sorra kerülnek, a mesterek folyamatosan szedik ki, és viszik a műhelybe felújítani őket.

Az épület külső megjelenésének színvonalához a környezet állapota is jelentősen hozzájárul, ezért a jelen felújítási munkálatok fontos alkotóelemét képezi a Dóm kertjének átalakítása, rendezése is. A bejáratokhoz vezető utak új burkolatot és világítást kapnak, a gyepfelületet ültetett növények fogják színesíteni és a meglévő szoborpark arculata is egységesebbé

válik majd. A leglátványosabb változást pedig a város felőli torony lábánál lévő Pádoui Szent Antal szoborhoz kapcsolódó, jelenleg üres kőmedence díszkúttá alakítása jelenti majd. (Az ábrán a díszkút metszeti rajza látható.)

Az előző ütemben szépen felújított, részben áthelyezett altemplomi urnatemető jelenleg csak a látogatóközponton keresztül közelíthető meg. Ezt orvosolandó, egy eddig nem nagyon használt bejárati ajtó (a sekrestye bejáratának tükörképe a város felőli oldalon) melletti fiatoronyban új, egyedi tervezésű liftet hozunk létre, ezáltal saját, a látogatóközponttól független bejáratot biztosítva az urnatemetőnek. A pneumatikus elven működő emelőszerkezet négy szinten fog megállni: az altemplomban, a földszinten, az oratóriumok szintjén és az efölötti szinten, az ún. trifórium szinten (itt találhatóak a szentélyorgona sípjai).

A templom belső terében is sok kivitelezési munka fog zajlani. Szinte az egész földszinti alapterületet érinti – a jelenlegi padfűtés kiegészítésére tervezett – új padlófűtés, amely hőenergiáját a Dóm nyugati oldala mentén futó távhő fővezeték visszágából fogja nyerni. Ennek fogadására az altemplomi szinten új hőközpontot is kell létesíteni, illetve a sok helyen töredezett, rossz állapotban lévő padlóburkolat helyett is, ugyanolyan mintázatban, de új lapokat fognak lerakni. Annak érdekében, hogy a templomot ne kelljen bezárni, és a szentmisék jelenlegi rendje megmaradjon, ez a munka is ütemezve fog zajlani. A kivitelezővel együttműködve igyekszünk biztosítani, hogy ha időnként más-más helyen is, de a liturgikus cselekményeket kimaradás nélkül, a szokott időben tudjuk megtartani. Ez időnként biztosan kellemetlenségekkel fog járni, de ha ezekben az időkben is kitartunk egymás mellett, az csak erősíteni fogja közösségünket. Örüljünk a felújításnak, mert a saját erőnkől soha nem tudtuk volna előteremteni az anyagi forrásokat, hiszen milliárdos nagyságrendű tételről van szó.

A templombelsőt érintő munkálatok felsorolásából nem hagyható ki a főhajó apszisában elhelyezett Patrona Hungariae üvegmozaik, ill. a boltozati Szentháromság mozaik restaurálása sem. Felületük jelenleg több helyen sérült, az üvegmozaik darabok kihullottak, a körülöttük lévő műmárvány betét több helyen is sugarasan megrepedt. Felújításuk mostanra elengedhetetlenné vált. Ugyanígy, a templom több pontján a beázásoktól megrongálódott szekkók restaurálására, a falrepedések javítására is sort kell keríteni.

Az épület látogatóbarát szemléletű fejlesztésének érdekében korszerű hang- és fénytechnikai elemekkel bővül a templomtér: a jelenlegi hangesztési rendszer akusztikai hibáit új hangsugárzókkal tüntetik el, távirányítással vezérelhető kamerarendszert telepítenek, és a belső tér meglévő világítási vezérlését is újraprogramozzák, a szükséges fényforrásokkal kiegészítik. Az énekszövegek kivetítésére eddig használt hagyományos vetítőtávaszon helyett 2 db üveg felületű kivetítő kerül a szentély négyzeti toronyainak falára, amelyeket használaton kívül a hátfalra lehet majd fordítani, így alig lesznek észrevehetőek a történeti térben.

Végezetül pedig a padlástéri üzemeltetői járdák felújítási munkáiról sem feledkezhetünk meg, hiszen jelenleg rossz állapotúak, hiányosak és tűzvédelmi szempontból sem megfelelőek. Bár a nagyközönség számára nem láthatóak, műszaki állapotuk rendbetétele fontos és időszerű.

Összegezve tehát azt tudom mondani, hogy templomunk újjászületésének vagyunk most tanúi, érezzünk tehát olyan büszkeséget, amit a Fogadalmi Templom egykori építői érezhettek, midőn látták a föld porából kiemelkedni munkájuk gyümölcsét. Adjunk hálát a Jóistennek, hogy láthatjuk megújulni templomunkat, és azon igyekezzünk, hogy egyházközségünk lelki megújulása is ugyanazon idő alatt végbemenjen. Az esetleges kellemtelenségeket nyugodtan és békével viseljük, azzal a biztos tudattal, hogy a végeredmény szépsége majd mindenért kárpótolni fog bennünket. Ne feledjük, a templom Isten háza, az ő dicsőségének nagyságát hirdetjük vele.

Kondé Lajos
plébános